

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 18CoCsp/8/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8222202044
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Babinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8222202044.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Babinovej a členov senátu JUDr. Viery Kandrikovej a JUDr. Michala Boroňa v spore žalobcu: Všeobecná úverová banka, a.s.; skrátený názov: VÚB, a.s., so sídlom Mlynské Nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155, právne zastúpeného: Advokátska kancelária Gallo, s.r.o., so sídlom Jilemnického 4012/30, 036 01 Martin, IČO: 36 715 352 proti žalovanému: N. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX G. XXX, o zaplatenie 690,27 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bardejov č.k. 5Csp/60/2022-68 zo dňa 17.01.2023, takto jednohlasne

rozhodol:

I. Mení rozsudok vo výroku I. v časti o splatnosti tak, že žalovanému povoľuje splatiť dlh 639 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 639 eur od 28.03.2020 do zaplatenia, v splátkach po 20 eur mesačne, ktoré bude žalovaný platiť vždy do 20-teho dňa v mesiaci, počnúc nadobudnutím právoplatnosti tohto rozsudku, pod stratou výhody splátok.

II. Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Bardejov (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozhodol takto cit.:

„I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 639,00 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 639,00 Eur od 28.03.2020 do zaplatenia, všetko v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 85,14 %, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.“

2. V odôvodnení súd prvej inštancie uviedol, že vzhľadom na povahu účastníkov zmluvy o spotrebiteľskom úvere posúdil predmetný zmluvný vzťah ako vzťah spotrebiteľský, keďže žalobca ako dodávateľ pri uzatváraní zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a uzavrel predmetnú zmluvu so žalovaným, ktorý je fyzickou osobou - nepodnikateľom. Konštatoval, že žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno, ktorým by preukázal dodržanie postupu podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len „ZoSÚ“) pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere so žalovaným. Žalobca v zmysle odseku 3. odôvodnenia reagoval na výzvu súdu ohľadne skúmania bonity žalovaného, avšak nepredložil dôkazy, ktorými by preukázal dodržanie postupu podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ. Veriteľ hrubo porušil svoju

povinnosť podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ, keďže nepredložil žiadne dôkazy, aby schopnosť žalovaného splácať spotrebiteľský úver posudzoval s prihliadnutím k jeho pravidelným mesačným výdavkom. Uvedené má za následok, že poskytnutý úver je bez úrokov a poplatkov v zmysle § 11 ods. 2 druhá veta ZoSÚ. Keďže poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, súd prvej inštancie priznal žalobcovi iba sumu 639 eur, čo predstavuje rozdiel medzi poskytnutým úverom vo výške 639 eur a výškou splátok vykonaných žalovaným do dňa podania žaloby vo výške 0 eur.

3. Konštatoval, že v zmysle § 255 ods. 2 v spojení s § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) priznal úspešnejšiemu žalobcovi voči žalovanému nárok na pomernú náhradu trov konania v rozsahu 85,14 %.

4. Proti tomuto rozsudku v rozsahu splatnosti jeho výroku I. podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný. Poukázal na to, že nie je zárobkovo činnou osobou, nemá žiaden príjem a má maloleté deti. Hľadá si prácu a svoje poľdžnosti chce splatiť. Svoj dlh chce splácať mesačne po 20 eur.

5. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal rozhodnutie v napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke odvolacieho súdu a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné.

6. Podľa § 232 ods. 3 a 4 CSP, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. Ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

7. Z citovaných ustanovení CSP vyplýva, že ak súd pristupuje k autoritatívnemu rozhodnutiu (rozsudkom) o žalobe na peňažné plnenie (o aký prípad ide aj v prejednávanej veci), zákonnou lehotou plnenia a zároveň pravidlom je lehota troch dní, počítaná od právoplatnosti rozsudku. Štandardne preto súd ukladá splnenie povinnosti v takejto lehote. Na každú jednu výnimku z pravidla musia potom existovať dôvody, ktoré je potrebné riadne odôvodniť, čo platí aj pri odôvodňovaní rozhodnutia, a to či už pre dlhšiu než trojdňovú lehotu, alebo pre povolenie splátok a určenie ich výšky a podmienok splatnosti.

8. Na základe ustálenej súdnej praxe je pri úvahe o určení lehoty na splnenie povinnosti alebo pri určení, že peňažné plnenie sa môže vykonať v splátkach, nutné vychádzať z konkrétnych okolností prípadu; súd musí prihliadnuť na osobné a majetkové pomery sporových strán, výšku priznaného plnenia, platobnú schopnosť žalovaného, prejavenu snahu o plnenie záväzku žalovaným, dobu, po ktorej by umožnením vykonania plnenia v splátkach došlo k zaplateniu prisúdenej sumy s tým, aby nepredstavovala neúmerné zvýhodnenie dlžníka na úkor veriteľa (čo zohľadní pri výške splátok a podmienkach ich zročnosti) ako aj to, či povolenie plnenia prisúdenej sumy v splátkach neprímerane nezasiahne do majetkových pomerov veriteľa, pričom súd môže určiť, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia; súd teda musí lehotu na plnenie určiť tak, aby jej dĺžka nepoprela samotný účel súdneho konania a v konečnom dôsledku viedla k odstráneniu právnej neistoty medzi sporovými stranami; záver súdu o splnení podmienok na určenie dlhšej lehoty na vykonanie plnenia ako tri dni od právoplatnosti rozsudku musí byť vždy náležite odôvodnený

9. V prejednávanej veci v odvolaní žalovaný požiadal o povolenie uhradiť dlh v splátkach vo výške 20 eur. Svoj návrh odôvodnil s poukazom svoju slabú sociálnu a zárobkovú situáciu, keď nemá žiaden príjem zo zamestnania. Tvrdil, že stará sa o maloleté deti. Odvolací súd z odpovede na lustráciu v Sociálnej poisťovni zistil, že žalovaný nemá evidovaný žiaden príjem v registri Sociálnej poisťovne. Nepoberá dávky z nemocenského, úrazového ani z poistenia v nezamestnanosti. Z lustrácie v Registri obyvateľov vyplýva, že je slobodný a má jedno maloleté dieťa vo veku 2 rokov.

10. Odvolací súd zastáva názor, že „slabšia strana“, ktorou žalovaný ako spotrebiteľ nesporne je, si zaslúži ochranu, keď sa objektívne ocitol v takej situácii, že by zaplatenie dlhu do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia bolo pre neho obzvlášť obťažné. Podľa názoru odvolacieho súdu povolenie

splátok vo výške 20 eur na uhradenie prisúdenej čiastky nespôsobí žalobcovi ekonomické problémy v jeho obchodnej činnosti, ktoré sú rovnaké ako pôvodné mesačné splátky dohodnuté v úverovej zmluve (20 eur), pričom v prípade takto stanovených splátok uhradenie istiny (bez príslušenstva) bude trvať cca 32 mesiacov a nasledujúce mesiace sa budú splácať úroky z omeškania, čo nie je v rozpore s ústavne garantovanou zásadou rovnosti strán sporu, keďže žalobca by ako veriteľ obdržal prisúdené finančné prostriedky (vrátane príslušenstva) od žalovaného po kratšej dobe ako 36 mesiacov.

11. V prípade, že žalovaný svoj dlh nebude plniť spôsobom určeným rozsudkom, omeškanie jednej zo splátok bude mať za následok zročnosť celého dlhu. To dáva určitú istotu pre žalobcu, že hrozba bude dostatočnou motiváciou pre žalovaného, aby svoju povinnosť uloženú rozhodnutím súdu plnil riadne a včas. Plynutie času nemá na postavenie žalobcu negatívny dopad, keďže mu patrí nárok na úroky z omeškania z dlžnej sumy až do času úplného splnenia dlhu. Ak by odvolací súd nepovolil splátky, v konečnom dôsledku by to pre žalobcu nemalo žiaden význam, keďže ne/príjem žalobcu mu nedovoľuje vyplatiť dlžnú sumu do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Platobná schopnosť žalovaného, ako aj pomery žalobcu ako banky odôvodňujú povolenie splátok vo výške 20 eur, ktorú odvolací súd na základe vlastnej úvahy stanovil na sumu 20 eur mesačne.

12. Na základe vyššie uvedených skutočností odvolací súd podľa § 388 CSP zmenil rozsudok v napadnutej časti, t.j. vo výroku I. v časti o splatnosti tak, že žalovanému povolil splatiť dlh 639 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 639 eur od 28.03.2020 do zaplatenia, v splátkach po 20 eur mesačne, ktoré bude žalovaný platiť vždy do 20-teho dňa v mesiaci, počnúc nadobudnutím právoplatnosti tohto rozsudku, pod stratou výhody splátok.

13. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že žalovaný bol úspešný, no v priebehu odvolacieho konania mu žiadne preukázateľné trovy nevznikli a žalobcovi ako procesne neúspešnej strane nárok na náhradu trov odvolacieho konania nevznikol. Odvolací súd vychádza z čl. 17 Základných princípov CSP zakotvujúceho procesnú ekonomiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy konania nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho konania.

14. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).